

„MATFYZ MI PŘIŠEL JAKO TĚŽKÁ ŠKOLA, A TAK JSEM SE TAM PŘIHLÁŠIL, VÍCEMĚNĚ Z FRAJEŘINY.“

Michal Roskot je na této škole mnohým učitelem matematiky a fyziky, hodnotitelem DoF a členem učitelské hudební kapely. Věděli jste ale, že je také vášnivým hráčem racketlonu, zapáleným cestovatelem, nebo dlouholetým pianistou? Přečtěte si rozhovor a zjistěte s námi, čím vším M. Roskot je.

Proč jste se vůbec rozhodl stát učitelem?

To je dobrá otázka. Vždycky mě bavilo někomu něco vysvětlovat, nebo třeba pomáhat spolužákům ve škole. Do školy jsem chodil rád, a stát se učitelem byla vlastně příležitost, jak tam zůstat. Navíc mám v rodině pět generací učitelů, což tak určitě sehrálo svou roli.

Máte tady i matematický hrníček – proč zrovna matematika a fyzika?

Když jsem chodil do školy, moc se nemluvilo o tom, co budeme dělat v budoucnu – nefungovalo to třeba jako tady, kde se o tom mluví už třeba od kvinty. Zase tak moc jsem to neřešil. Nakonec jsem se rozhodl pro Matfyz (pozn. red.: Matematicko-fyzikální fakulta) - přišel mi jako těžká škola, tak jsem se tam přihlásil, víceméně jsem tam šel z „frajeřiny“.

Byl jste součástí Otevřené vědy. Jak to ovlivnilo vaše pohledy?

Otevřená věda byla mým prvním setkáním s výzkumem. Jsem vděčný za zkušenost na VŠCHT, kde mi profesor Urban vysvětloval základy kvantové fyziky. I když zdaleka nemůžu říci, že jsem všemu rozuměl, a v laboratoři jsem pochopitelně nebyl žádným velkým přínosem, byla to pro mě moc důležitá zkušenost. Potkal jsem se s nositelem Nobelovy ceny, a taky jsem si uvědomil, že věda asi není úplně pro mě. Lidé tam

pracovali běžně dvanáct hodin denně, což jsem si tenkrát neuměl představit, a také jsem zjistil, že radši pracuji s lidmi. Tak jsem si řekl, že radši budu průměrný učitel, než podprůměrný vědec. Mimochodem napadá mě jedna věc, kterou jsem se tam naučil skutečně výborně. Pořádali jsme totiž velkou konferenci, a tam bylo při banketu třeba otevřít asi 200 lahví šampaňského...

V čem vám přijde Open Gate jiná od ostatních škol?

Open Gate je jiná škola, a zároveň není. Na učení mě nejvíc baví to, že se můžu bavit se studenty – a ti jsou skvělí tady, a byli skvělí i na ostatních školách, kde jsem učil. Myslím, že můj pohled je ale zkreslený, nikdy jsem neučil na špatných školách, a tak neznám odvrácenou stranu školství.

Největší rozdíl spatřuji určitě v kvalitě školní jídelny.

Pojďme se pobavit o Vašich zálibách. Rád sportujete, víme, že hrajete racketlon, mohl byste našim čtenářům (a Lukášovi) vysvětlit co to je?

Racketlon je kombinace ping-pongu, badmintonu, squashe a tenisu, já říkám, že je to sport pro lidi, co neumí nic pořádně, ale všechno tak trošičku. Hrajete s jedním soupeřem, postupně, od nejmenší pátky po největší raketu, kdy se vám body ze všech sportů (hraje se do 21) sčítají, takže musíte být silný hráč ve všech čtyřech disciplínách. Tento víkend

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

tento editorial bude krátký, protože na této stránce už jednoduše nezbývá prostor. Na co se v tomto čísle můžete těšit: rozhovor s panem učitelem Roskotem, esej od Adama Cháry, povídka od Ríši Švejdy, dvě básně od Honzy Kopřivy a novinka v podobě hádanek.

Přejeme vám antistresové čtení

Za redakci Standa Dvořák

jsem byl zrovna na turnaji a skončil jsem pátý...

Gratulujeme!

...bylo nás osm, takže to zas tak velký úspěch není. Speciálně pokud máte třeba tři, nebo čtyři utkání za den, tak je to také docela fyzicky náročný sport.

Jste členem učitelské školní kapely. Na co všechno hrajete?

Od pěti let hraji na klavír, moje maminka je učitelkou v hudebce, takže tomu jsem nemohl uniknout. Ale jsem tedy moc rád, že jsem tomu neunikl. K basové kytarě jsem se dostal právě přes naši školní kapelu, chyběl basák, a tak jsme se s kolegy na obědě rozhodli, že se to naučím. Hrozně mě to baví, vždycky když začínáte něco nového, rychle se posouváte.

Co cestování? Máte rád Slovinsko a Triglav, jsou ale nějaká jiná konkrétní místa, kam byste se chtěl podívat?

V zásadě kamkoliv. Mám rád cestování a rád bych objevil nová místa. Mimo jiné moje švagrová teď jede do Japonska, které mě taky láká, kvůli poznání nové kultury atd. Pravděpodobně pojedou ke konci školního roku se septimány do Banátu, na což se moc těším. Holt, kam mě vezmete, tam rád pojedou...

PŘIPRAVILI ONDRA G. A LUKÁŠ M.

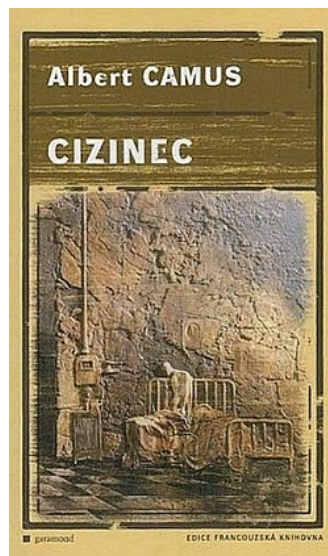
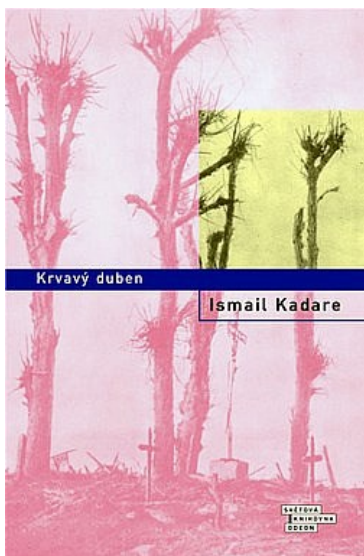
ESEJ: ŠOK V CIZINCI A KRVAVÉM DUBNU

Literatura je už od pradávna psána tak, aby se četla. A aby se četla, musí být dílo unikátní a prezentovat čtenáři zajímavý příběh. Jednou z neefektivnějších cest, kterou může autor použít, je šokování čtenáře. Šok, který nikdo nečeká, může naprosto změnit tok děje a převrátit dosud vyprávěný příběh naruby. Jak autor knihy *Cizinec* Alberta Camus, tak autor knihy *Krvavý duben* Ismail Kadare, využívají šoku ve svých dílech, aby nejen změnili děj, ale také znejistili čtenáře, a navnadili ho na další pokračování knihy.

Pokud jde o *Cizince*, Albert Camus způsobuje šok čtenářům minimálně dvakrát. Poprvé když Meursault, hlavní hrdina díla, znenadání zastřelí Araba. To samo o sobě není vzhledem k předchozím událostem zas tak šokující. Šok přichází ve chvíli, když Meursault zmáčkne spoušť znovu a znovu. Tyto zbytečné výstřely mu rozhodně u soudu nepomohou vyhrát spor, který by jako Francouz žijící v Alžírsku ve 20. století pravděpodobně vyhrál. Právě u soudu nastává druhý šok, a to když si Meursault vyslechne rozsudek smrti. Obě tyto události naprosto mění jeho situaci a vcelku normální život hlavního hrdiny se během několika momentů rozpadá. Čtenáři se stále oklepávají z prvního šoku, a náhlé nepochopení, střída další, ještě větší šok. Camusův záměr je jasný, zohledníme-li to, že byl existencialista. Jeho tzv. absurdní člověk je někdo, kdo ví, že jeho život nemá smysl, avšak nevzdá se a žije ho dál. Právě tato absurdita života je účelem šoků, které vidíme v *Cizinci*. Čtenář vlastně nemůže uvěřit, že by mohl spořádaný člověk zničehonic někoho zastřelit, a následně ho jeho chování v poslední době odsoudit k popravě. Camus tímto ukazuje, na jak

tenkém laně v našem životě balancujeme.

V *Krvavém dubnu* se podobně jako v *Cizinci* objevují dva zásadní šoky, Ismail Kadare je však používá naprosto jinak. První se nachází na úplném začátku, když se setkáváme s Ďorgem, protagonistou tohoto díla, který zastřelí muže. Později se dozvíme, že toto byla krevní msta, kterou podle zákona na náhorní plošině v Albánii musel Ďorg vykonat. Tím se ale podle Kanunu (zákoníku) stal dalším na řadě. A ačkoliv jsme s tím srozuměni, když kniha končí Ďorgovým zastřelením, je to pro čtenáře stále šok. Den, o kterém jsme si mysleli, že je stále daleko, se náhle

zhmotnil před námi. V *Krvavém dubnu* nám šok knihu otevírá, a nastoluje tak nejistotu ve čtenáři, kterou pak cítí po celou knihu. Tento šok nám ukázal poměry na náhorní plošině, kde si nikdo nemůže být jist, že se dožije dalšího rána. I když jsme s tímto faktorem srozuměni ihned z kraje díla, je stejně šokující, že Ďorg se stal další obětí tohoto nekonečného cyklu krveprolití. Osudovost je v této knize velkým tématem a ukazuje nám, jak naše okolí určuje, jak strávíme zbytek života bez možnosti změny situace, ve které se nacházíme. Když nás autor připravuje na situaci celý příběh a poté nás stejně dokáže šokovat, jedná se nejspíše o výborné dílo.

Na první pohled se může zdát, že si díla nejsou ničím podobná. Meursault je Francouz žijící v Alžírsku, kterého vlastní rozhodnutí doženou do vězení, a Ďorg

je horalem z Albánie, předurčeným k vraždě a smrti. Jejich šoky jsou také rozličné. Kadare jimi otevírá a uzavírá příběh. Camus je zasazuje do středu svého díla. Po bližším pohledu se však začnou objevovat velmi zajímavé podobnosti. V obou případech první šok přináší smrt z rukou hlavního hrdiny díla a druhý šok odsuzuje protagonisty k záhubě. Šokování čtenáře má v obou dílech velmi podobný účel. Ukazuje vratkost lidského života, který se jako lusknutím prsu dokáže změnit. To, že Meursault zavinil svou smrt vlastním zaviněním a Ďorg neměl na vybranou kvůli pravidlům, při jejichž porušení by riskoval nejen svůj, ale život celé své rodiny, ukazuje absurditu života, o které Camus mluvil naprosto perfektně. Oba protagonisté jsou pod povrchem absurdní lidé, kteří přes nesmyslnost života pokračují na své cestě.

Tato díla potvrzují sílu šokování čtenáře a zároveň ukazují, že se autor v knize nemusí omezovat pouze na jednu šokující událost v knize. Ať už je jejich účel změna vývoje děje, nebo poukázat na hlavní myšlenky díla, šokování čtenáře v obou knihách dokazuje svou efektivitu. Ty nejlepší knihy jsou u čtenářů úspěšné, protože od-

ráží nějakou část reality. Svým způsobem jsou šoky jak v *Cizinci*, tak *Krvavém dubnu* odrazem světa, ve kterém žijeme. Šok natolik silným prostředkem, protože ho rovněž zažíváme. Náš životní děj se může v mžiku vydat jiným směrem. Jako Meursault se v jakékoliv situaci můžeme nacházet pár špatných rozhodnutí od neúspěchu. Stejně tak se může neúspěch nacházet v našich kartách osudu, jako v případě Ďorga. To je pro mnohé velmi těžké přijmout, ale čím dříve se staneme Ďorgem nebo Meursaultem, tím dříve si můžeme začít užívat maličkostí a žít v momentu. Právě tato absurdita může být klíčem ke spokojenému životu. A kdo ví, možná jsme pouze jeden šok od něj.

ADAM CHÁRA

RADOST NAD ZLATO

Dva muži každý den v 6:05 ráno nastoupí do stejného vlaku a nikdy spolu nemluví. Až jednoho dne se Daniel zeptá druhého muže: „Jak se jmenuješ?“ „Jiroušek, Martin Jiroušek,“ odpoví mu. Tímto konverzace pouze začíná, Daniel si už dávno všimnul, že Martin nosí drahé oblečení, proto Daniela zajímalo, co dělá Martin za práci. Martin je úspěšný právník, ale svou práci Danielovi popisuje s minimálním nadšením. „Vidíme se zítra, příteli,“ loučí se Daniel a opouští vlak.

Daniel jde do své práce, kde je zaměstnaný jako finanční poradce. Doufá, že jednou bude tak úspěšný jako Martin, a tiše mu závidí. Hned, jak Daniel přijde do práce, šéf na něj spustí: „Kde mám ty papíry? Včera bylo pozdě, začni fungovat!“ Daniel se omluví a v tichosti si sedne ke svému stolu a začne pracovat na zadané práci. Daniel má veliké ambice, přemýšlí o tom, jak jednou bude mít svoji firmu a nikdo na něj už nebude rvát.

Daniel pracuje až do šesti večer, kdy se předposledním vlakem vrací domů. Doma na něj čeká manželka se dvěma dětmi. Daniel je po celém dnu tak vyčerpaný, že nemá náladu si s dětmi hrát ani si se ženou povídat, chce jít hlavně spát, aby byl ráno v práci co nejproduktivnější.

Další den se Daniel do vlaku vyložené těší, protože má na Martina připravené otázky na jeho kariéru a na jeho vzestup. Tím spíš je Daniel překvapen, když přijde do vlaku a vidí Martinovo místo prázdné. „Kde je?“ podivuje se Daniel, ale dále tuto anomálii neřeší a jde do práce. „Solidní práce na tom reportu,“ pochválí šéf Daniela. Danielovi tato pochvala udělá radost a motivuje ho dělat ještě víc práce. Daniel jede přesčas, musí ukázat šéfovi, že pracuje hodně. Doma se chce jen na chvíli vyspat, ráno nastupuje znovu do vlaku.

„Kde jsi včera byl, hledal jsem tě?“ zeptá se Daniel Martina ve vlaku. Martin Danielovi začne vysvětlovat, kam jezdí a proč. Celou tu dobu Martin jezdil do nemocnice za svou maminkou, která byla vážně nemocná. Vlak byl nejrychlejší prostředek dopravy mezi jeho městem a nemocnicí. Dále Danielovi vysvětluje, že jeho maminka včera zesnula, proto nebyl ve vlaku. Daniel je touto informací šokován a neví, jak na ni má reagovat. „Dal bych všechny peníze na světě za to, abych s ní mohl strávit ještě hodinu,“ ukončuje v slzách Martin rozhovor s Danielem.

Ještě ten den dává Daniel v práci výpověď! Sám uznává, že by se nechtěl dočkat stejného osudu jako Martin. Daniel se brzy vrací domů, čímž překvapuje všechny členy své rodiny. Celý zbytek dne skotačí se svými dětmi a večer si dlouho povídá se svou manželkou o svém rozhodnutí. Předtím, než jdou oba spát, pošeptá Daniel manželce do ucha: „Budeme šťastní, ne bohatí.“

RICHARD ŠVEJDA

HÁDANKY

Správné odpovědi naleznete na poslední stránce

1. Všichni si ho půjčují, nikdo ho však nevrací, normálně je černo-bílý, často však končí hnědý, co to je?
2. Na bojovém poli jsem druhý zprava i zleva, do boje vyrážím tak, jak je třeba, dva kroky vpřed a jeden v bok, to stačí na můj útok. Kdo jsem?
3. Někdo mě má rád, někdo zas ne, přesto jsem klíč ke zdravému životnímu stylu, najdete mě v každém městě, a to dokonce v několika velikostech a váhách. Kdo jsem?
4. Chemický jsem vzorek, který málokdo zná, přesto mě každý používá. Svaly co nejrychleji zregeneruju, hodně vody zas od tebe potřebuju. Budeš vypadat jako kdybys stěnu proboural, přesto můžeš všem říkat, že jsi natural. Kdo jsem?

ANONYMNÍ PŘÍSPĚVEK

POEZIE

Terapie

Slovama maluju stěny tvýho pokoje,
Koukám na tebe a ptám se, kdo to je,
Snad co na srdci, to na jazyku,
Zavřít oči a zůstat v tom okamžiku...

Kdy jsem tě držel za ruku a ty ses na mě smála,
Neměl jsem žádnou záruku a probudil se z rána,
Do dne, kdy všechno bylo jiný, a tys při mě nestála,
Do dne, kdy jsem ti byl cizí, jako bys mě neznala.

Přede mnou byla cesta a pak najednou zmizela,
Spolu s ni i dívka, co ve mne světlo viděla,
Miloval jsem červenání, když se trosku styděla,
Nevěděl jsem, kolik bolesti mi moje láska přidělá

A stejně jsem do toho šel hlavou napřed,
Kdykoliv jsem mohl, tak ona měla naspěch,
Teď už není čas, už není ani čas na stesk,
Pak se na mě usměje a naděje mam záblesk.

Nekončící cyklus a cíga a trápením se terapie,
Říkám si, jestli ne ona, tak už mě nic nezabije,
Jenže můj úsměv slzy v mých očích nezakryje,
A myslím na ni, a proto se ty pravdy nenapíjem.

JAN KOPŘIVA

Trny

A oni netuší, co se mi pořád děje v hlavě,
A oni netuší, že už mam sepsanou závěť;
A je nezajímá, že přijde pár slov na závěr,
Smutek a sebelítost je ten hlavní námět.

A oni nevidí, že můj úsměv je bezcennej záběr,
A ani nevidí, že stále mám na duši zánět,
Tak nechám život čekat a mobil dál vyzvánět,
Tak si to přečti, vždyť je to pár stránek.

A oni nevidí, jak moc mi chybí spánek,
A ani nevnímaj, že přestat je pro mě dárek.
A ani nechtěj slyšet slova, co tak pálej,
A nechtěj vidět, že v tom světě jsem tak malej

A oni se nechtěj vcítit do mojí kůže,
Co malej mravenec v tak velkým světě zmůže,
A proč se usmívat, když mi nikdo nepomůže,
A jsou krásný, ale trny posetý jsou růže.

Lidi jsou jako ony, skrývaj toho spoustu,
Můžou se usmívat, ale už plánujou pomstu,
Můžou ti podat ruku a druhou zatnou v pěst,
To, že v sobě má každej dobro, je jen blbá lest.

JAN KOPŘIVA

HÁDANKY—ODPOVĚDI

1. Míč u pana Klauze
2. Kůň v šachách
3. Činka
4. Kreatin

CHCEŠ PŘÍSPÍVAT DO STUDENTA?

POŠLI NÁM EMAIL.